

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 55P/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123200263
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2025:2123200263.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, a C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova trieda 88, 949 01 Nitra, deti rodičov – matky: D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, XXX XX A., právne zastúpená: Mgr. Jaroslava Krajčovičová Šoková, advokátka so sídlom SNP 10, 920 01 Hlohovec, IČO: 50 574 329, a otca: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, XXX XX A., právne zastúpený: JUDr. Vladimír Haládik, advokát so sídlom Clementisove Sady 1616, 924 01 Galanta, IČO: 32 357 273, o zmenu zverenia a o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec E. B., nar. XX.XX.XXXX, je p o v i n n ý prispievať zvýšeným výživným na maloletú A. B., nar. 28.04.200, sumou 160 eur mesačne s účinnosťou od 16.06.2023 do 30.09.2024 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a na mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou 120 eur mesačne s účinnosťou od 16.06.2023 do 31.08.2024 a s účinnosťou od 01.09.2024 sumou 175 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Zameškané výživné na mal. A. za čas od 16.06.2023 do 30.09.2024 v sume 1.839,95 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 50 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Zameškané výživné na mal. C. za čas od 16.06.2023 do 31.05.2025 v sume 1.140 eur súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

III. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 30P/6/2021-75 zo dňa 14.02.2022, v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti C. a A..

V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok n e z m e n e n ý .

IV. Súd konanie v časti zmeny zverenia maloletých detí z a s t a v u j e .

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 16.01.2023 bol na Okresnom súde Trnava podaný návrh otca maloletých detí, ktorým sa domáhal zverenia maloletej F. B., nar. XX.XX.XXXX, a maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, do svojej osobnej starostlivosti. Zároveň žiadal určiť matke povinnosť platiť výživné na každú maloletú v sume 150 eur mesačne, styk matky s maloletými upraviť nežiadal. Otec sa tiež domáhal styku s maloletou C. B., nar. XX.XX.XXXX každý týždeň od piatku do nedele. Svoj návrh odôvodnil otec tým, že maloleté deti boli rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 30P/6/2021-75 zo dňa 14.02.2022 zverené do osobnej

starostlivosti matky, a otec bol zviazaný prispievať na výživu každej maloletej sumou 40 eur mesačne, styk upravený nebol. Ďalej uviedol, že v čase poslednej úpravy bol v dôsledku svojho zdravotného stavu nezamestnaný, od tej doby sa však jeho zdravotný stav zlepšil, momentálne pracuje v spoločnosti G. A.. Uviedol, že býva v rodinnom dome, ktorý je v jeho vlastníctve, spolu so svojím plnoletým synom E. B., nar. XX.XX.XXXX. Ďalej otec uviedol, že od posledného rozhodnutia došlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko maloleté deti F. a A. u otca od 02.11.2022 bývajú, o čom otec upovedomil aj kolízneho opatrovníka, ktorý prešetril pomery u matky aj otca. Iné skutočnosti otec v návrhu neuviedol.

2. Matka sa k návrhu otca vyjadrila podaním zo dňa 16.06.2023, v ktorom uviedla, že s návrhom otca v celom rozsahu nesúhlasí a navrhla ho ako nedôvodný zamietnuť. Matka týmto podaním tiež podala návrh, ktorým sa domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú A. a maloletú C., a to na maloletú A. na sumu 200 eur mesačne a na maloletú C. na sumu 150 eur mesačne od podania návrhu. Svoj návrh matka odôvodnila tým, že náklady na starostlivosť o deti s pribúdajúcim vekom rastú, a vznikajú aj náklady nové, napr. na vzdelanie a rozvoj osobnosti dieťaťa. Matka uviedla, že otec by mal aktuálne pracovať v Nemecku a teda jeho príjem sa od posledného rozhodovania súdu zvýšil. Otcove pomery sa podstatne zmenili aj v tom, že momentálne otec už neplatí výživné na plnoletého syna E., aktuálne má vyživovaciu povinnosť iba k dcéram.

3. Okresný súd Trnava uznesením č. k. 20P/3/2023-30 zo dňa 28.06.2023 preniesol príslušnosť na Okresný súd Nitra.

4. Kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra sa k návrhu matky vyjadril podaním zo dňa 16.10.2023 tak, že uviedol, dňa 04.10.2023 vykonali šetrenie v domácnosti matky, ktorá je zamestnaná v spoločnosti H., s čistým mesačným príjmom vo výške 1.000 eur, poberá prídavky na maloleté deti. Žije spolu s partnerom, ktorý je momentálne nezamestnaný. Maloletá C. navštevuje prvý ročník a maloletá A. ôsmy ročník Základnej školy na B. I. F. J.. Matka platí maloletej C. družinu vo výške 20 eur mesačne, obedy v škole vo výške 8 eur mesačne. Obe maloleté sú zdravé, nemajú platené krúžky. Maloletá A. uviedla, že aktuálne chodí do školy riadne, naďalej chce zostať bývať s matkou, k otcovi bývať ísť nechce. Maloletá C. sa stretáva s otcom podľa toho, kedy to otcovi vyhovuje, naposledy asi pred mesiacom. Kolízny opatrovník kontaktoval ohľadom prešetrovania pomerov aj otca maloletých detí, ten však uviedol, že ich do svojej domácnosti nepustí, nakoľko deti bývajú u matky, a on všetko preukáže na súde.

5. Matka na pojednávaní konanom dňa 19.10.2023 v neprítomnosti otca maloletých uviedla, že s návrhom otca na zmenu zverenia nesúhlasí, deti sú naďalej v jej osobnej starostlivosti, bývajú spolu s priateľom matky v 3-izbovom byte v Nitre, ktorý má matkin priateľ v prenájme, jej priateľ aktuálne nepracuje, náklady na domácnosť hradia spoločne. Ďalej matka uviedla, že pracuje v spoločnosti H., s priemerným mesačným príjmom vo výške 1.100 eur bez daňového bonusu, má tri vyživovacie povinnosti, posieľa 100 eur na plnoletú dcéru F.. Svoje náklady matka uviedla vo výške 345 eur mesačne na splátku pôžičky, nájomné vo výške 580 eur mesačne spoločne s priateľom, vrátane energií, telefón vo výške 35 eur, PHM vo výške 40 eur, ZRPŠ 15 eur ročne na obe maloleté, družina maloletej C. vo výške 20 eur mesačne, obedy Laury 8 eur mesačne, triedny fond 10 eur ročne na C., oblečenie a obuv na každú maloletú vo výške 50 eur mesačne, hygienické potreby A. vo výške 15 eur mesačne, C. 10 eur mesačne, lekárska starostlivosť 15 eur, A. voľný čas 20 eur, telefón A. 15 eur, pomerná časť nájomného na každé dieťa vo výške 145 eur mesačne, škola C. vo výške 35 eur mesačne, A. zubár 25 eur, matka platí svoju rehabilitáciu vo výške 15 eur mesačne.

6. Zo záverov správy kolízneho opatrovníka zo dňa 04.03.2024 o pohovore s maloletými deťmi vyplýva, že maloletá C. uviedla, že má oboch rodičov veľmi rada, mamina sa o ňu stará veľmi dobre, u otca bola naposledy po Vianociach, telefonuje s ním vždy, keď otec zavolá sestru A.. Maloletá A. uviedla, že s otcom teraz nie je v žiadnom kontakte, iba s bratom E.. Otec jej niekedy volá aj 10 krát denne, vždy keď si robí domáce úlohy, a keď spolu volajú, otec sa pýta na matku a jej priateľa, naposledy bola u otca po Vianociach asi na jeden týždeň, s ostatnými súrodencami má dobrý vzťah. Na záver uviedla, že má oboch rodičov veľmi rada, a trápí ju celá situácia.

7. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní dňa 26.06.2024 uviedla, že otcovi zanikla aj ďalšia vyživovacia povinnosť, a to k plnoletej F., ktorá dobrovoľne ukončila strednú školu. Maloletá A. nastupuje od septembra na strednú školu, kde vzniknú ďalšie náklady, ako potvrdenie od lekára, ISIC karta, ZRPŠ

vo výške 20 eur. Ďalej uviedla, že celá starostlivosť o maloleté deti je na matke, otec platí výživné na každú maloletú vo výške 40 eur mesačne, čo je nepostačujúce. Okrem toho otec v júni 2024 kúpil maloletej Laure notebook za 400 eur a maloletej A. zlatú retiazku v hodnote 300 eur, čiže otec musí mať finančné prostriedky, ktoré však súdu nezdokladoval. Otec doteraz nepredložil súdu žiadne príjmy. Otec je silný fajčiar, prostriedky, ktoré míňa na cigarety by mohol minúť na deti. Na záver uviedla, že navrhujú zvýšiť výživné na maloletú A. v sume 200 eur mesačne a na maloletú C. v sume 150 eur mesačne od podania návrhu.

8. Otec na pojednávaní dňa 04.09.2024 uviedol, že maloletá A. nebýva u matky, ale u svojho priateľa, pričom otec jej zakupuje nejaké oblečenie a dáva jej peniaze na čo potrebuje. Uviedol, že je nezamestnaný od 25.08.2023, poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 320 eur mesačne, chodí na psychiatrické kontroly, okrem dôchodku nemá žiadny príjem. Zaujímal sa o prácu na Úrade práce v Hlohovci, avšak bolo mu povedané, že pre neho prácu nemajú. Platí výživné na každú maloletú v sume 40 eur mesačne, býva v neskolaudovanom dome spolu s plnoletým synom E., ktorý platí mesačne platby za vodu vo výške 100 eur a Magio internet vo výške 100 eur, pôžičky nemá, má však exekúcie za plyn vo výške 8.000 eur. U bývalého zamestnávateľa K. L. dosahoval plat asi 300 eur mesačne, len si tam privyrábal. Pravidelne užíva lieky asi dobu jedného roka.

9. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní 23.04.2025 uviedla, že nakoľko maloletá A. prerušila štúdium na strednej škole, navrhli rozhodnúť o výživnom k maloletej A. od 16.06.2023 do 30.09.2024, čím otcovi od októbra 2024 odpadne vyživovacia povinnosť na A., a preto je potrebné zvýšiť výživné na maloletú C. na sumu 350 eur. Ďalej uviedla, že maloletá A. žila u priateľa, nemalo to však trvalý charakter žitia, je zverená matke, starostlivosť o ňu vykonávala matka. Čo sa týka otca uviedla, že ten má rovnaký zdravotný stav ako pri poslednom rozhodovaní súdu, otec nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol výrazne zmenený v jeho neprospech, invalidný dôchodok mu nebol prehodnotený, má stále možnosť si privyrobit'. Výdavky matky na družinu maloletej C. sú od februára 2025 vo výške 30 eur mesačne. Ďalej uviedla, že otec sa žiadnym spôsobom nepodieľa na výchove detí, maloletá C. u neho nebola od novembra 2024, ani počas Vianoc, nad rámec 40 eur otec neprispieva, preto by sa malo výživné, ktoré už otec na ostatné deti neplatí preniesť na maloletú C. a do času školopovinnosti aj na A.. Otec tiež vlastní 10-izbový dom, ktorý neskolaudoval, neprenajíma ho, alebo sa ho ani nesnaží predat', aby zvýšil svoje príjmy. Na záver uviedla, že otec kúpil v júni 2024 C. notebook a A. zlatú retiazku, z čoho vyplýva, že keby na to otec nemal, tak by im to nekúpil, čo otec vyslovene potvrdil.

10. Právny zástupca otca na predmetnom pojednávaní uviedol, že nesúhlasia s návrhom matky s určením takej výšky výživného na maloletú A., uviedol, že otec je čiastočne invalidný, s obmedzením na 55 %, poberajúc invalidný dôchodok vo výške 326 eur mesačne, jeho zdravotný stav je dlhodobo zlý, opakovane sa liečil na psychiatrii, preto nie je schopný platiť na maloletú C. výživné v požadovanej výške, aktuálne platí sumu 40 eur.

11. Maloletá A. na pojednávaní dňa 21.05.2025 uviedla, že od júna 2023 žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá sa o ňu stará, poskytuje jej výživu, zakupovala jej školské pomôcky, stravu v škole. Uviedla, že počas tohto obdobia chodila aj k otcovi na víkend, otec jej počas tohto obdobia kúpil veci, aj mobilný telefón, oblečenie, drogériu, dal jej vreckové 20 až 70 eur. Počas tohto obdobia síce bývala u matky, ale chodila často aj k priateľovi do M.. Uviedla, že strednú školu ani nezačala, v roku 2024 pracovala v N. na tzv. dohodu, s príjmom 74 – 77 eur, aktuálne nie je evidovaná na úrade práce, nepoberá žiadne dávky, súhlasí s výživným do októbra 2024, z dôvodu ukončenia jej štúdia. Na záver uviedla, že si hľadá prácu, nepracuje ani brigádne.

12. Matka k správe poisťovne A. na predmetnom pojednávaní uviedla, že neuhradené poisťné spláca za dcéru v splátke 18 eur mesačne.

13. Právna zástupkyňa matky na poslednom pojednávaní uviedla, že čo sa týka správy Obce Dvorníky, otec v predmetnej nehnuteľnosti býva sám, syn E. sa odsťahoval do M., dcéra F. tam nebýva a maloleté A. a C. sú u matky. V záverečnej reči právna zástupkyňa uviedla, že trvajú na svojom návrhu ako aj listinných dôkazoch a ústnych prednesoch. Ich návrh bol podaný dôvodne, nakoľko v čase posledného rozhodovania mal otec štyri vyživovacie povinnosti, pričom syn žil s otcom, tri dcéry boli zverené do osobnej starostlivosti matky, otec mal príjem z invalidného dôchodku vo výške 250 eur mesačne, dnes otec žije v rodinnom dome sám, znáša teda všetky poplatky, dával vreckové A. vo výške 50 – 70 eur,

kúpil deťom mobil, počítač, zlatú retiazku, vedel si teda príjem zabezpečiť vždy. Otec by mohol svoju nehnuteľnosť predať, ísť žiť do menšieho bytu, alebo ju prenajímať, aby si tak zvýšil príjem. Na záver uviedla, že A. chodila v rozhodnom období na víkendy k otcovi alebo priateľovi, avšak trvalo žije u matky a základná ťarcha vyživovacej povinnosti je na matke.

14. Právny zástupca otca na poslednom pojednávaní uviedol, že zotrvávajú na svojich doterajších vyjadreniach, a žiadajú výživné na maloleté A. nepriznať v zmysle návrhu matky, nakoľko maloletá žila aj u otca aj u priateľa, preto nebola vyživovacia povinnosť plnená iba zo strany matky. Rovnako nesúhlasili s výškou výživného na maloletú C., vzhľadom na jeho zdravotný stav a príjem, v prípade zročného výživného žiadal možnosť platiť ho v primeraných splátkach.

15. Kolízny opatrovník v záverečnej reči navrhol určiť výšku výživného vzhľadom na potreby maloletých detí a možnosti účastníkov, najmä vo vzťahu k otcovi.

16. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahom spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 55P/28/2023, rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 30P/6/2021-75 zo dňa 14.02.2022, a zistil tento skutkový stav:

16.1 Maloleté deti B. – A., nar. XX.XX.XXXX, a C., nar. XX.XX.XXXX, pochádzajú z manželstva rodičov – matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, a otca E. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorých manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Trnava, č. k. 30P/6/2021-75 zo dňa 14.02.2022, a maloleté deti A. a C. boli zverené do osobnej starostlivosti matky, a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť na každú maloletú vo výške 40 eur mesačne, styk otca s maloletými upravený nebol.

16.2 V čase poslednej úpravy výživného mala maloletá A. takmer 14 rokov, a maloletá C. takmer 5 rokov. Výdavky v čase posledného rozhodovania na maloletú A. boli spolu vo výške 307 eur mesačne a na maloletú C. vo výške 275 eur mesačne. Momentálne maloletá A. je vo veku 17 rokov, má prerušené stredoškolské štúdium výdavky matky na starostlivosť o maloletú sú spolu vo výške 280,08 eur mesačne (145 eur pomerná časť nájomného + 50 eur na obuv, oblečenie + 15 eur telefón + 20 eur na voľnočasové aktivity + 15 eur lekárska starostlivosť + 2,08 eur alikvotne zubné ošetrovanie + 15 eur drogeria + 18 eur splátky poisťovní Dôvera ZP). V súčasnosti má maloletá C. 8 rokov, je žiačkou prvého stupňa základnej školy. Výdavky na maloletú C. matka vyčíslila spolu v sume 264,25 eur mesačne (145 eur pomerná časť nájomného /580 eur : 4 osoby/ + 30 eur družina + 1,25 eur ZRPŠ alikvotne, 50 eur obuv, oblečenie + 15 eur drogeria + 8 eur obedy v škole + 15 eur lekárska starostlivosť).

16.3 Ako vyplýva z Rozhodnutia O. P. B. Q. F. J. na č. I. 153, škola povolila A. B., nar. XX.XX.XXXX, prerušiť štúdium v období od 18.09.2024 do 31.08.2027.

16.4 Matka maloletých detí v čase poslednej úpravy bola zamestnaná, s príjmom vo výške 1.000 eur mesačne, náklady na bývanie spolu s deťmi mala vo výške 550 eur mesačne, platila výživné na syna vo výške 80 eur mesačne. Aktuálne je matka zamestnaná v spoločnosti H. s mesačným príjmom vo výške 1.100 eur bez daňového bonusu, poberá prídavok na dve maloleté deti. Jej mesačné náklady matka vyčíslila v sume 580 eur nájomné (t. j. 580 eur : 4 osoby = 145 eur na osobu), 40 eur pohonné hmoty, telefón vo výške 35 eur, plus všetky vyššie uvedené výdavky na obe maloleté deti.

16.5 Otec v čase poslednej úpravy nepracoval, poberal čiastočný invalidný dôchodok vo výške 251 eur, mal zníženú pracovnú schopnosť na 55 %. Aktuálne je otec od augusta 2023 nezamestnaný, pracovnú schopnosť má zníženú v rovnakom rozsahu ako v čase posledného rozhodovania. Príjem otca z invalidného dôchodku je v súčasnosti vo výške 326 eur mesačne. Otec býva sám v rodinnom dome, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve.

16.6 Ako vyplýva z Potvrdenia o príjme od posledného zamestnávateľa otca spoločnosti L. E. O., na č. I. 79, priemerná čistá mesačná mzda za mesiace jún 2023 a júl 2023 bola vo výške 539,905 eur.

16.7 Zo správy O. Q. na č. I. 93 zo dňa 24.01.2024 je zrejmé, že otec ako poberateľ invalidného dôchodku poberá dôchodok v sume 326 eur mesačne.

17. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

Podľa § 32 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Súd posudzoval, či u účastníkov konania došlo k zmene pomerov, pričom na základe vykonaného dokazovania súd konštatuje, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom P. O. L. č. k. 30P/6/2021-75 zo dňa 14.02.2022, došlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletých detí aj na strane otca.

Maloletá A. mala v čase poslednej úpravy výživného 14 rokov, bola žiačkou základnej školy, výdavky na ňu boli bežného charakteru, spolu vo výške 307 eur mesačne. V súčasnosti má maloletá A. 17 rokov, v septembri 2024 dobrovoľne prerušila štúdium na strednej škole, nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, nepoberá žiadne dávky, hľadá si prácu. Maloletá býva u matky, a výdavky matky na maloletú sú spolu vo výške 280,08 eur, špecifikovane nasledovne: 145 eur pomerná časť nájomného + 50 eur na obuv, oblečenie + 15 eur telefón + 20 eur na voľnočasové aktivity + 15 eur lekárska starostlivosť + 2,08 eur alikvotne zubné ošetrovanie + 15 eur drogéria + 18 eur splátky poisťovní Dôvera ZP.

Čo sa týka maloletej C., táto mala v čase poslednej úpravy výživného 5 rokov, a výdavky matky na starostlivosť o ňu boli spolu vo výške 275 eur mesačne. Momentálne je maloletá C. žiačkou druhého ročníka základnej školy, výdavky matky na starostlivosť o maloletú sú spolu vo výške 264,25 eur

mesačne, vyčíslené nasledovne: 145 eur pomerná časť nájomného /580 eur : 4 osoby/ + 30 eur družina + 1,25 eur ZRPŠ alikvotne, 50 eur obuv, oblečenie + 15 eur drogéria + 8 eur obedy v škole + 15 eur lekárska starostlivosť.

Matka rovnako ako v čase poslednej úpravy výživného tak aj v súčasnosti je zamestnaná, s priemerným mesačným príjmom vo výške 1.100 eur bez daňového bonusu, mala 4 vyživovacie povinnosti k svojim v tom čase maloletým deťom – E., F., A. a C.. V súčasnosti sú v osobnej starostlivosti matky maloletá A. a maloletá C., matka má teda momentálne dve vyživovacie povinnosti, bývajú v 3-izbovom prenajatom byte spolu s matkiným priateľom, ktorý je momentálne nezamestnaný, náklady na domácnosť zdieľajú spoločne. Matka poberá prídavky na dve maloleté deti, svoje mesačné náklady špecifikovala nasledovne: v sume 580 eur nájomné (t. j. 580 eur : 4 osoby = 145 eur na osobu), 40 eur pohonné hmoty, telefón vo výške 35 eur, plus všetky vyššie uvedené výdavky na obe maloleté deti.

Otec maloletých detí v čase poslednej úpravy nepracoval, poberal čiastočný invalidný dôchodok vo výške 251 eur, mal zníženú pracovnú schopnosť na 55 %. Aktuálne je otec od augusta 2023 nezamestnaný, pracovnú schopnosť má zníženú v rovnakom rozsahu ako v čase posledného rozhodovania, t. j. na 55 %, nepracuje, ani na čiastočný úväzok. Príjem otca z invalidného dôchodku je v súčasnosti vo výške 326 eur mesačne, svoje mesačné náklady otec vyčísľil nasledovne: výživné na každú maloletú v sume 40 eur mesačne, platby za vodu vo výške 100 eur a Magio internet vo výške 100 eur, exekúcie za plyn vo výške 8.000 eur. Otec býva sám v neskolaudovanom rodinnom dome, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. Otcovi sa zásadne zmenili pomery aj v tom, že momentálne v čase rozhodovania súdu mu zostala iba jedna vyživovacia, a to k maloletej C.. V čase posledného rozhodovania mal otec 4 vyživovacie povinnosti, a to k synovi E., pričom E. žil s otcom, a dcéram F., A. a C., ktoré boli zverené do osobnej starostlivosti matky, s ktorou aj žili.

Z Potvrdenia o príjme na č. I. 79 od posledného zamestnávateľa otca spoločnosti L. E. O., priemerná čistá mesačná mzda za mesiace jún 2023 a júl 2023 bola vo výške 539,905 eur.

19.1 Pri rozhodovaní o úprave výšky výživného súd vychádzal z majetkových a zárobkových pomerov rodičov a prihliadal na to, kto, akým spôsobom a v akom rozsahu sa podieľa na starostlivosti o maloleté deti. Z vykonaného dokazovania a vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že osobnú starostlivosť o maloleté deti momentálne zabezpečuje v plnej miere matka, styk maloletých s otcom sa aktuálne pravidelne neuskutočňuje. Čo sa týka námietky otca, že maloletá A. nebýva u matky, ale u svojho priateľa, súd konštatuje, že vykonaným dokazovaním – výsluchom maloletej A., matky i otca, mal súd preukázané, že maloletá v rozhodnom období trávila čas, najmä víkendy aj u otca, aj u svojho priateľa, avšak stále bývala v domácnosti matky, ktorá aktívne zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletú. Otec platí výživné na každú maloletú vo výške 40 eur mesačne, čo však ani zďaleka nepokrýva náklady na odôvodnené potreby maloletých detí. Obe maloleté sú vo veku, kedy sa náklady na ich výživu a starostlivosť budú priamo úmerne s vekom a meniacimi sa záujmami a opodstatnenými potrebami zvyšovať, a je preto prirodzené, aby sa na týchto výdavkoch podieľali obaja rodičia spoločne, pokiaľ je to v ich možnostiach, a ak sú tieto výdavky primerané, nie nadhodnotené alebo zbytočne neúčelné a je to v záujme maloletej. Súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané objektívne mesačné výdavky na maloletú A. spolu vo výške 280,08 eur, a to: 145 eur pomerná časť nájomného + 50 eur na obuv, oblečenie + 15 eur telefón + 20 eur na voľnočasové aktivity + 15 eur lekárska starostlivosť + 2,08 eur alikvotne zubné ošetrovanie + 15 eur drogéria + 18 eur splátky poisťovní Dôvera ZP, ktoré súd považoval za odôvodnené výdavky matky spojené s výživou a starostlivosťou o maloletú. Za odôvodnené výdavky matky spojené s výživou a starostlivosťou o maloletú C. súd považoval výdavky spolu vo výške 264,25 eur mesačne, špecifikovane nasledovne: 145 eur pomerná časť nájomného /580 eur : 4 osoby/ + 30 eur družina + 1,25 eur ZRPŠ alikvotne, 50 eur obuv, oblečenie + 15 eur drogéria + 8 eur obedy v škole + 15 eur lekárska starostlivosť.

Pri určení výšky výživného súd teda zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec sa na každodennej osobnej starostlivosti o maloleté deti žiadnym spôsobom nepodieľa, čo musí čiastočne vyvážiť finančným plnením. V zmysle judikatúrneho pravidla rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, má znášať výdavky na maloleté deti vo zvýšenej miere, a to až do výšky 2/3 odôvodnených výdavkov, čo by v predmetnej veci znamenalo, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej A. v sume 186,72 eur (oprávnené mesačné výdavky vo výške 280,08 : 3 = 93,36 x 2 = 186,72 eur), a na maloletú C. v sume 176,17 eur (oprávnené mesačné výdavky vo výške 264,25 eur : 3 = 88,08 x 2 = 176,17 eur), plus súd zohľadnil mimoriadne výdavky matky, ako napríklad výdavky na školu v prírode vo výške 230 eur/alikvotne výdavok v sume 19,17 eur mesačne (informovaný súhlas s pobytom v škole v prírode na č. I. 156).

Súd dodáva, že pri rozhodovaní o výške výživného na maloleté dieťa je povinný skúmať aj potenciálne zárobkové možnosti a schopnosti povinného rodiča, a na základe toho, súd zohľadnil pri výpočte výšky výživného tú skutočnosť, že ak by bol otec stále zamestnaný u posledného zamestnávateľa, kde ako vyplýva z vyjadrenia posledného zamestnávateľa otca spoločnosti L. E. O., na č. I. 129, bol otcovi ukončený pracovný pomer z dôvodu, že otec si v dohodnutom pracovnom čase neplnil svoje pracovné povinnosti vyplývajúce z pracovného pomeru z dôvodu neprítomnosti na dohodnutom pracovisku a neprítomnosť nebola spôsobená jeho preukázanou pracovnou neschopnosťou, stále by mohol dosahovať priemerný čistý mesačný príjem vo výške 539,90 eur. Otec sa teda sám, svojimi opakovanými neospravedlnenými absenciami, pripravil o možnosť byť naďalej zamestnaný a dosahovať tak vyšší príjem než len príjem z invalidného dôchodku. Čo sa týka nákladov otca, tieto otec žiadnym spôsobom súdu nepreukázal, a súd ich preto ani pri svojom rozhodovaní nezohľadnil.

Súd v zmysle rozhodnutia NS SR R 65/2018, pri určovaní výšky výživného prihliadol aj na to, do akej miery sú potreby maloletej hradené z dávok štátnej sociálnej podpory, t. j. sumu prídavku na dieťa vo výške 60 eur mesačne, avšak v zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia, súd sumu prídavku na dieťa nezapočítal do príjmu matky, nakoľko nejde o dávku nahrádzajúcu príjem matky, resp. stratu jej príjmu (napr. dávka v hmotnej núdzi, príp. dávka v nezamestnanosti, na ktoré sa hľadá ako na príjem).

Súd postupoval pri výpočte výšky výživného v zmysle metodických tabuliek MS SR, t. j., že otcovi prináleží platiť v rozhodnom období, kým maloletá A. bola školopovinná, t. j. od 16.06.2023 do 30.09.2024 (dobrovoľné prerušenie štúdia maloletou) výživné vo výške 18 % z príjmu, a na maloletú C. vo výške 14 % z príjmu. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z tej skutočnosti, že v prípade, ak by otec stále pracoval u posledného zamestnávateľa, dosahoval pri čistý priemerný mesačný príjem vo výške 539,90 eur (súd vychádzal z výšky čistého príjmu uvedeného na č. I. 79) plus príjem z invalidného dôchodku vo výške 326 eur mesačne, t. j. spolu potencionalný príjem vo výške 866 eur mesačne. Skutočnosť, že otec maloletých detí si z vlastnej vôle riadne neplnil pracovné povinnosti a pracovný pomer bol s ním ukončený, nemôže byť v neprospech maloletých detí. Súd preto určil otcovi vyživovaciu povinnosť v takej výške, ktorú by bol schopný uhrádzať v prípade, ak by bol zaradený do pracovného procesu či už vo forme zamestnania na pracovnú zmluvu alebo na dohodu, z potencionalného čistého príjmu vo výške 866 eur mesačne. Suma výživného 18 % na maloletú A. z takto vypočítaného príjmu je vo výške 156 eur, a na maloletú Lauru 14 % je suma výživného vo výške 121 eur.

Súd po ustálení všetkých objektívnych a vyčíslených mesačných výdavkov matky na starostlivosť o maloletú A. v rozhodnom období v sume približne 280,08 eur mesačne, a na maloletú C. vo výške 264,25 eur mesačne, a prihliadnutím na prídavok na každé dieťa vo výške 60 eur mesačne, ktorý prídavok síce pokrýva odôvodnené potreby maloletých detí, avšak nemožno ním nahrádzať samotné platby výživného, ktorými sú rodičia detí povinní prispievať na ich výživu zistil, že bez štátnej podpory tak zostala suma pravidelných odôvodnených potrieb maloletej A. v sume 220,08 eur mesačne (280,08 eur - 60 eur suma prídavku), a maloletej C. v sume 204,25 eur mesačne (264,25 eur - 60 eur).

Súd po zohľadnení toho, že obe maloleté deti sú celý mesiac v osobnej starostlivosti matky, a styk otca s maloletými sa neuskutočňuje resp. veľmi nepravidelne, čím je teda podiel starostlivosti matky o maloleté väčší ako podiel otca, a na základe všetkých vyššie uvedených skutočností, považuje súd sumu výživného na maloletú A. vo výške 160 eur mesačne a na maloletú C. vo výške 120 eur mesačne za zodpovedajúcu ako odôvodneným potrebám maloletých detí tak aj potencionalným zárobkovým pomerom otca. Na záver súd dodáva, že hoci výška takto určeného výživného nezodpovedá oprávneným výdavkom na maloleté deti a ani nepokrýva vyššie uvedenú mieru 2/3 podielu otca na výživnom, súd s ohľadom na možnosti a schopnosti otca zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú A. zo sumy 40 eur mesačne za obdobie od 16.06.2023 do 30.09.2024 na sumu 160 eur mesačne, a na maloletú C. zo sumy 40 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne od 16.06.2023 do 31.08.2024, a od 01.09.2024 na sumu 175 eur mesačne, nakoľko otcovi zostala iba jediná vyživovacia povinnosť a to k maloletej C., a je teda v otcových možnostiach platiť vyššie výživné.

20. Po takto vyhodnotených výsledkoch dokazovania, zohľadnenia stanoviska kolízneho opatrovníka predneseného na poslednom pojednávaní, súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného pre maloleté deti je dôvodný, pretože od poslednej úpravy výživného prešlo obdobie viac ako 3 rokov, počas ktorého viacnásobne vzrástli životné náklady maloletej A. aj maloletej C., a zmenili sa výrazne pomery na strane otca v tom, že otcovi zanikli tri vyživovacie povinnosti, a odo dňa 01.10.2024 mu zostala iba jedna vyživovacia povinnosť k maloletej C.. Sumu výživného na maloletú A. vo výške 160 eur s účinnosťou od 16.06.2023 do 30.09.2024, a na maloletú C. v sume 120 eur mesačne od 16.06.2023 do 31.08.2024, a od 01.09.2024 v sume 175 eur považuje súd v súčasnom období za primeranú jednak veku a odôvodneným potrebám maloletých detí, ako aj potencionalným možnostiam a schopnostiam otca.

Keďže súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletej A. zvýšeným výživným v sume 160 eur mesačne od 16.06.2023 do 30.09.2024, vzniklo tak otcovi za tento čas zameškané výživné vo výške 1.839,95 eur (za mesiac jún 2023 pomerne – 160 eur : 30 dní = 5,33 eur na deň x 15 dní = 79,95 eur – 40 eur zaplatené výživné = 39,95 eur, plus mesiace 07 až 12/2023, t. j. 6 mesiacov x 160 eur = 960 eur – 240 eur zaplatené výživné = 720 eur, plus mesiace 01 až 09/2024, t. j. 9 mesiacov x 160 eur = 1.440 eur – 360 eur zaplatené výživné = 1.080 eur, spolu ročné výživné v sume 1.839,95 eur).

Súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletej C. sumou 120 eur od 16.06.2023 do 31.08.2023, čím otcovi vzniklo za tento čas ročné výživné vo výške 1.140 eur (za mesiac jún 2023 pomerne – 120 eur : 30 dní = 4 eurá na deň x 15 dní = 60 eur – 40 eur zaplatené výživné = 20 eur, plus mesiace 07 až 12/2023, t. j. 6 mesiacov x 120 eur = 720 eur – 240 eur zaplatené výživné = 480 eur, plus mesiace 01 až 08/2024, t. j. 8 mesiacov x 120 eur = 960 eur – 320 eur zaplatené výživné = 640 eur, teda ročné výživné spolu v sume 1.140 eur).

Súd sumy ročného výživného povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50 eur na maloletú A., a po 30 eur na maloletú C. tak ako bežné výživné, a to v zmysle ustanovenia § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, pod následkami straty výhody splátok, pričom pri určení výšky splátok súd prihliadol aj na návrh otca, ktorý žiadal prípadné ročné výživné povoliť splácať v primeraných splátkach.

21. Týmto rozhodnutím došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 30P/6/2021-75 zo dňa 14.02.2022 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti C. a A., v ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok nezmenený.

22. Súd aj vzhľadom na to, že otec chcel vziať svoj návrh na zmenu zverenia späť, a rovnako tak na vyjadrenia oboch maloletých detí pri rozhovore s kolíznym opatrovníkom, že si aj naďalej želia žiť u matky, konanie v časti návrhu na zmenu zverenia maloletých detí zastavil.

23. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti

(exekučný poriadok) v znení neskorších zmien alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.